

OPINIE / Semnal rece de la Washington: Trump trimite un oficial tehnic la Summitul B9 PAGINA 3

Cris-Tim a planificat investiții de 227 milioane lei pentru acest an PAGINA 4

TradeVill: Rheinmetall crește, dar sub așteptări PAGINA 9

Everestul, tot mai aglomerat: Nepalul a emis permise de ascensiune de 7,1 milioane dolari PAGINA 10

PIAȚA MONETARĂ / Dobânda la depozitele overnight a scăzut la 5,70% PAGINA 4

Dezvoltarea durabilă a Capitalei - Pădurea Băneasa, posibil să dezvolte arie protejată PAGINA 9

Dermatologii avertizează adolescenții: „Nu crede tot ce vezi pe Internet!” PAGINA 10

Antarctica pierde scutul de gheață marină PAGINA 10

GRAM AUR = 664,7713 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,6989 RON

EURO = 5,2222 RON

DOLAR = 4,4371 RON

Mai merită Nicușor Dan să fie Președinte?

Se spune de spre Talleyrand că a remarcat, în legătură cu un gest nesăbuit al lui Napoleon Bonaparte: „Este mai rău decât o crimă, este o greșală”. Dacă actualul Președinte ar fi avut un consilier de politică internă la Cotroceni - nu are, locul este neocupat - poate că ar fi aflat și el că există momente în care greșești și de unde nu există cale de întoarcere.

De anul trecut, aproape imediat după ce l-a numit pe Ilie Bolojan drept Prim-ministru, Nicușor Dan nu și-a ascuns antipatia față de acesta. Bizar, pentru că Ilie Bolojan l-a susținut în timpul al II-lea al alegerilor prezidențiale. Și, mult mai important, Ilie Bolojan s-a oferit ca premier de sacrificiu. Chiar de două ori. Prima dată în ianuarie 2025, când toată lumea fugea de guvernare. A doua oară după zilele atenei prezidențiale, când... toată lumea fugea de guvernare.

Aveau un motiv foarte întemeiat să fugă. Guvernele „Nicu și Mareș” lăsară Bugetul într-un deficit colosal. România urma să intre în faliment. Dobânzile creșteau vertiginos. Existau, logic, doar două soluții. A. Creșterea taxelor și B. Scăderea cheltuielilor.

A doua soluție era optimă. Mai ales că deficitul era în bună măsură opera baronilor locali. În această afacere încau cu ghearele de banul public. Așa că trebuia găsit cineva să crească taxele și să își asume responsabilitatea.

Se vedea și de pe Lună că Nicușor Dan nu îl susținea pe Bolojan. De ce anume, e greu de expli-

cat. În fond, era ceva irațional, pentru că Bolojan era, în fapt, numit chiar de Nicușor Dan. Cum spuneau comunistii: „Dai în mine, dai în tine! Dai în fabrică și uzine”. Însă a contat mai mult, pentru Nicușor Dan, faptul că Bolojan deveni so mai popular decât el. Așa că l-a retras, de facto, orice sprijin politic. Cămețea (PSD) aștepta doar un semnal de la șeful statului. Când s-a primit, s-a năpustit. În alianță cu fasciștii, a dat jos un Guvern fără să aibă o soluție de guvernare.

Dar să ne întoarcem acum la Nicușor Dan, pentru că el este subiectul acestui editorial. Omul este de un an de zile Președinte. Ce a realizat între timp, în afară de a dărâma guvernare pe care tot el a moșit-o? Din păcate, seria autogolurilor lui

Nicușor Dan este foarte lungă. Încep cu unul mai puțin discutat în presă. Educația. Nicușor Dan are un doctorat în matematică obținut în Franța. Așa, sincer, e mare lucru. Nu orice e carabil de așa ceva. Mai este, din câte cunosc, și corector la un institut al Academiei Române. Lanțuri, felicitări. Dar mi-aș fi așteptat ca lucrurile acestea să se traducă printr-o atenție la soarta Educației în România.

În fond, și Traian Băsescu și Klaus Iohannis sau fost altelei - fiecare în felul lui - să mențină această temă în atenția Guvernului și a opiniei publice. Nu di se cut acum rezultatul, ci doar intenția. Klaus Iohannis spre exemplu a avut proiectul acela, „România Educată”. L-am criticat, dar era ceva, totuși. Nicușor Dan? Nimic.

(continuare în pagina 11)

Europa României - între retorică și calcul

Mesajul de Ziua Europei al președintelui Nicușor Dan nu a fost unul festiv. A fost un document de poziționare - și convingere - pe care lasă să se întrevadă spune mai mult decât conținutul său explicit. Președintele Dan a cerut o dezbateră despre Europa „dincolo de lozinci”, reu-

șind să nu se limiteze la o declarație de intenție, ci să se continue. Acest mesaj are o dublă adresă: atât spre interior, pentru un electorat cărui i s-a insuflat ideea tensiunii dintre național și european, cât și spre exterior, pentru partenerii care se întreabă unde se situează România inclusiv în raport cu criza politică actuală. Însă o astfel de „narrație” funcționează doar dacă e susținută institu-

țional. O nouă declarație de independență - față de lozinci, față de dependențele energetice, față de slăbiciunea negocierilor români la Bruxelles - are nevoie de mai mult decât un discurs de 9 mai. Are nevoie de un guvern.

Funcțiile instituționale au logici proprii, independente de valorile celor care le ocupă. Un președinte format într-o cultură politică conservatoare, cu reflexe naționaliste moderate - așa cum le recunoștea deja acum 26 de ani când publica „O simplită de declarație de dragoste” în Dilema - deosebită de funcția prezidențială îl împinge spre un discurs pro-european pe care îl asumă strategic, nu din convingere. Critica adresată UE - dependența energetică față de Rusia, neglijarea industriei de apărare, obiective de mediu, mulțimea ambiguoasă - nu e accidentală, ci în consonanță cu un sistem de valori care supraviețuiește pretutindeni. Ceea ce lipsește acestui mesaj este angajamentul față de realitățile politice europene dincolo de calcul. Iar această lipsă are consecințe practice cu atât mai vizibile cu cât mesajul conține și câteva afirmații factuale deosebite. Europei - preluată poate din retorica unor oficiali de la Bruxelles care joacă acum cartea lecturii critice - dar care nu rezistă la o lectură atentă.

Pentru investitori și pentru partenerii din Bruxelles, această parte a mesajului merită citită cu atenție critică. Când președintele invocă dependența energetică față de Rusia și neglijarea industriei de apărare ca eșecuri ale Uniunii Europene, el operează o substituție analitică semnificativă.

(continuare în pagina 11)

Crize multiple presează Europa

Europa traversează 2026 sub presuina unei „polișeze”, suprapunerii mai multor amenințări care se alimentează reciproc, iar analizele Parlamentului European, Forumului Economic Mondial, Fondului Monetar Internațional și Eurasia Group arată că principalele temeri privesc securitatea, economia, migrația, clima și inteligența artificială. Securi sumanșe definesc începutul lui 2026 în Europa. Continentul se confruntă simultan cu riscuri de securitate, stagnare economică, presiuni migraționșe, crize de mediu și vulnerabilități tehnologice. Toate acestea amplifică de tenșuni alimentează sentimentul de fragilitate care domină șajful european.

Războiul din Est

Cea mai mare temă privesc extinderea războiului de la Ucraina de Rusia împotriva Ucrainei către alte state europene. În special către țările baltice și flancul este al NATO. În paralel, temerile legate de o eventuală diminuare a sprijinului oferit de Statele Unite pentru securitatea europeană împing Uniunea Europeană spre investiții masive în apărare și autonomie strategică. Presuina economică alimentează, la rândul ei, anxietatea europeană. Europa se teme că pierde teren în competiția cu Statele Unite și China, în condițiile în care creșterea

economică a Uniunii Europene rămâne modestă, iar costurile ridicate ale energiei, presiunile comerciale și dificultățile industriale sporeșc riscul de recesiune. Fondul Monetar Internațional (FMI) estimează o creștere de aproximativ 1,3% pentru Uniunea Europeană în 2026.

Migrație, climă și radicalizare

Migrația rămâne o altă sursă majoră de tenșuni. Valurile migraționișe, alimentate de războaie, sărăcie și schimbări climatice pun presiune pe societățile europene. Partidele naționaliste și eurosceptice exploatează această temă și câștigă teren în numeroase state. În acest context, temă majoră vizată de slăbirea coeziunii europene și erodarea valorilor democratice prin polarizare politică și radicalizarea discursului public.

Crisa climatică amplifică, la rândul ei, vulnerabilitățile continentului. Seceta, incendiile de vegetație, inundațiile și presiunea asupra resurselor de apă afectează tot mai sever Europa. Impactul climatic pune presiune pe agricultură, sănătatea publică, infrastructură și securitatea energetică. Experții descriu clima drept un „multiplicator al ameninșărilor”, deoarece agrăvază tenșunile economice și sociale deja existente. (O.D.) (continuare în pagina 4)

Datoria SUA, așteptată să ajungă la 182 trilioane dolari în 2056

În timp de decenii, datoria federală a SUA a crescut în cicluri lungi și graduale, dar acest ritm accelerează rapid acum.

O analiză „visualcapitalist.com” arată, în baza datelor Biroului pentru Bugetul și Congresului și ale Casei Albe, cum e crescut datoria SUA

de la 51 de miliarde de dolari în 1940 la aproape 40 de trilioane de dolari în prezent și cum ar putea urca la 182 de trilioane de dolari până în 2056.

La acel moment, SUA ar putea adăuga 10 trilioane de dolari datoriei federale la fiecare unu sau doi ani. (A.V.) (continuare în pagina 12)

Acțiunile tehnologice, sub semnul întrebării pe Wall Street

Indicele Nasdaq Composite, care include companii listate în Statele Unite ce sunt active în domenii intensive în cunoșșterea, a încheiat săptămâna trecută la un nou record istoric, marcând a șasea creștere săptămânală consecutivă. Însă figure importante de pe Wall Street pun sub semnul întrebării perspectivele continuării rallyului acțiunilor companiilor tehnologice, care au alimentat creșterea generală a pieșii.

Leuthold Group, a evidențiat mai multe „semnale de avertizare” legate de acțiunile din sectorul tehnologic, în afară de evaluările ridicate, conform unui articol apărut în finele săptămânii trecute în Business Insider.

„Estimarea mea este că sectorul tehnologic din indicele S&P 500 (și, în general, acțiunile specifice noi ere) va avea cel mai probabil, o evoluție mai slabă decât indicele general în restul anului 2026. (A.I.) (continuare în pagina 11)

Criza din Hormuz zdruncină lanșurile de aprovizionare și securitatea alimentară

Continuarea blocării de către Iran a traficului comercial naval prin strâmtoarea Hormuz nu mai reprezintă doar o criză energetică ci o fisură sistemică în economia mondială arată o serie de articole publicate în aceste zile de The Guardian și ZeroHedge, care converg într-un avertisment comun: lumea tratată ca pe un șoc temporar ceea ce poate deveni o ruptură de durată a lanșurilor globale de aprovizionare. Dacă, potrivit The Guardian, vorbim deja despre „cel mai mare șoc energetic din istoria modernă”, despre pe nurie de combustibil pentru aviație „în câteva săptămâni” și despre riscul unei rețeașuni globale, Zero Hedge împinge analiza spre consecinșe alimentare directă: aproximativ o treime din comerțul global cu îngrișăminte pe bază de azot trece, în vremuri normale, prin Hormuz, iar blocajul actual poate compromite fereaștra de fertilizare de primăvară din emisfera nordică. Potrivit surselor citate, actuala criză din Orientul Mijlociu nu crește doar preșunile energiei, ci dștruge și lan-

șurile de aprovizionare cu alimente. Miza reală este decașajul pericolului din cadrul pieșilor și degradarea infrastructurii economice din spatele lor. The Guardian observă această ruptură aproape clinic: la zecile săptămâni de la primele atacuri SUA-Israel, indiciș bursier, companiile și guvernele au rămas „surprinzător de calme”, în timp ce avertismentele privind o criză iminentă a aprovizionării se înmulșesc. Europa simte deja șocurile benzinei și motorinei, băncile centrale iau în calcul dobânzi mai mari pentru a controla inflația, dar lanșurile de aprovizionare par, încă, funcționale. Șocurile au amorsat impactul, dar șocurile nu sunt strategice, ci timpumpărat. Iar pe măsură ce strâmtoarea Hormuz rămâne închisă, rezervele de petrol, gaze, metale, îngrișăminte și substanșe chimice se consumă, în timp ce revenirea la normal ar putea dura luni, chiar dacă respectivă via navigabilă s-ar redeschide imediat.

GEORGE MARINESCU (continuare în pagina 3)